

Dagblaðið kemur ekki út longur

Bíðar eftir betri tíðum

Seinasta fríggjadag steðgaði útgávan av málgagni fólksflokksins. Dagblaðið. Í svörtum sorgarkassa á forsiðuni verður sagt frá, at útgávan verður lögð still eina tíð.

– Vegna verandi umstøður hevur blaðleidslan tikið hetta stig, meðan vit sjálv hava tamarhald á støðuni. Aðlanin er at koma út aftur við blaðnum, tá umstøðurnar gerast betri, sigur blaðnevndin í fríggjadagsblaðnum.

Lagnan hjá Dagblaðnum hevur verið skiftandi síðan blaðið kom út í triatíðarunum. Størstu støðugu menningina hevur blaðið havt, meðan stavnamaðurin, Óli Breckmann sat við róðri frá miðskeiðis í sjeytiárunum til einaferð í seinnu helvt á áttítiárunum. Tá var Dagblaðið eitt stórt arbeiðs-pláss við trimum útgávum um vikuna og eisini ein fjølmiðil, tosað var um millum manna. Men blaðið er ongantíð kom-

id rættuliga fyrri seg aftur aftan á herviliga eldin, sum legði blaðhúsið á Traðarvegnum í oyði. Nýggj blaðhús vórðu bygd á nýggja ídnaðar-økinum úttanfyri nýggja kirkjugarðin. Og so kom kreppan. Blaðið lá so leingi stilt aftan á eldin, at tað fótadi sær ikki rættuliga aftur. Nýggja blaðhúsið fór undir hamaran og seirastu tíðina hevur blaðið hildið til í Reynagøtu úti á Reyni. Blaðstjórnin hevur verið Erla Berghamar.

– Tað hevur gingið illa við útgávuni seinastu tíðina orsakað av vánaligum figgiarvámum, sigur nevndarformaðurin í P/F Flokksblaðið, Leif Niclasen. Hetta felag gevur blaðið út. Hann er annars varin at spáa um framtíðina hjá blaðnum.

Sosialurin frættir aðrar vegir, at Dagblaðið leggjur stilt nú, fyrri at eiga tókan pening eftir til eitt komandi valstríð.

jústinus

Greenpeace rætti bróðurhond:

Steðgaði geislavirkni á veg til Dounreay

Leinkjaðu seg fastar til bingjur í Týsklandi. Í bingjunum var geislavirknið evni, sum skuldi sendast til Dounreay í Skotlandi

Seinasta leygardag eydnaðist fólki frá umhvørvisfelagsskapinum Greenpeace, at steðga einum flutningi av geislavirknum burturkasti, sum skuldi flytast úr Berlin til Dounreay í Skotlandi.

Hendingin fór fram á havnalagnum í Bremerhaven, har bingjur við geislavirkna evninum skuldi lossast umboð á eitt serbygt bingjuskip. Umhvørvisfólkini leinkjaðu seg fastan til bingurnar og steðgaðu sostatt flutninginum.

Geislavirkna burturkastið stavar frá einum royndarreaktori í Berlin og tað skuldi sendast til Dounreay til endurvinnningar. Dounreay er næsti granni hjá Føroyum.

Hetta endurvinnningarvirkið hevur seinnu ári verið fyrri hørðum ábreiðslum fyrri, at trygðin ikki er í lagi og serliga, at frærenslid frá virkinum rennur beint úr í Atlantshavið. Norðurlond hava í fleiri umferum mót-

mælt hjá bretska stjórnini, at hon hevur givið loyvi at leiða geislavirkni evni í Atlantshavið. Í lotuni søkir Dounreay um viðkað loyvi at sleppa geislavirkni á sjógv.

Samstundis umhugsar amerikanska stjórnin, at brenna alt geislavirkni av amerikanskum uppruna, sum verður nýtt í Europa í Dounreay, heldur enn at senda tað til USA. Hetta merkir, at eitt nú geislavirkna burturkastið frá royndarstöðini Risø í Danmark eisini skal sendast til Dounreay. Risø hevur noktað fyrri hesum. Amerikanska stjórnin skal hava tikið støðu til hetta mál innan árslok.

– Vit fara at seta okkum í samband við umhvørvismálaráðharran, Svend Auken í vikuni, fyrri at steðga hesum ætlanum. Skiftandi stjórnir í Danmark hava havt tann politikk, at tað ikki skal verða loyvt, at sleppa geisla-

virknunum evnum á sjógv. Ti eigur danska stjórnin at gera bretska og amerikanska heilt greitt, at ein viðkan av Dounreay als ikki kann koma uppá tal. Í hvussu er ikki við geislavirknum

burturkasti frá danskum reaktorum. Heldur eigur Dounreay at verið afturlatið og hetta sera dálkaða økið at verið ruddað, sigur Janus Hillegård, Greenpeace.

jústinus

Landsstýrið heldur vakt

– Vit eru á fótum, hendir nakað nýtt í Dounreay, sigur Eilíf Samuelson

Landstýrismaðurin í umhvørvismálum, Eilíf Samuelson hevur ikki hoyrt um hendingina í Bremerhaven seinasta leygardag, ella 'um ætlanirnar hjá USA, at endurvinnna alt geislavirknið burturkast av amerikanskum uppruna í Euro-

pa í Dounreay. – Men vit eru á fótum, tað snýr seg um Dounreay og vit fara at seta okkum í samband við danska umhvørvismálaráðið, sigur Eilíf Samuelson. Føroyar hava fyrr mótmælt Dounreay.

je

Royndarveiðan hjá Gudrun, KG 243:

Útróðrarbátar kunnu eisini royna við havtaskugørnum

Gudrun er 24 tons og væl ber til at royna við havtaskugørnum við slíkari stódd av bátum á grynri vatni. Gudrun royndi eftir havtasku frá 1. july til november í fjør og royndarveiðan prógvaði, at til ber at fáa lønandi vinnu burturúr

Seinasta summar og seinasta heyst, leigaði Fiskirannsóknarstovan útróðrabátin Gudrun úr Klaksvík at royna við havtaskugørnum á grynri vatni, kring Føroyar. Gudrun royndi frá 1. july til 31. oktober og úrlitið var somikið gott, at Fiskirannsóknarstovan heldur, at til ber at fáa lønandi vinnu burturúr.

At royna við gørnum eftir havtasku er nýggj vinna í Føroyum og fiskiskapurin er avmarkaður. Fyra skip hava loyvi at royna alt árið á eini leið í ein útsýning úr Føroyum og á eini litlari leið eystanfyri. Fiskiskapurin hjá teimum størstu skipunum á djúpum vatni, hevur vanligu fánad burtur, sum tað leið út á várið. Hildið hevur verið, at havtaskan lá leitar á grynri vatni. Ti hevur verið fært fram, at havtaskuveiða við gørnum

grundarlag kann vera fyrri einum slíkum fiskiskapi. Í fyrsta lagi, hvussu mikið er at fáa av havtasku, men eisini um annars fiskur verður fingin sum hjáveiða, sigur fiskirannsóknarstovan, sum hevur gjørt eitt smárit um royndarfiskiskapin.

100.000 kr. at gera til

Gudrun hevur frammanundan roynt við lina. Til royndirnar var ein RAPP garnadráari leigaður. Annars var borð smíðað á dekkinum, til at taka fiskin úr úr og ein garnapavnur til at leggja gørnini í. Til royndirnar vóru 104 gørn leigaði. Tey vóru bytt í fyra trossar og meskaviddin var 10 sentimeter í strektum meska. Samanlagt kostaði tað 100.000 kr. at gera bátin klár.

Garnaveiða var góðaliv hjá teimum fyra monnum umboð á Gudrun. Tað tók teimum seks tímar at draga og seta gørnini aftur og

síðan gingu triggir dagar til teir lögdu aftur á kikin.

Fiskiskapurin var góður. Vanliga seldu teir fongin frá tveimum setum. Fiskurin varð allur seldur á Fiskamarknaði Føroya. Í hesar fyra mánaðarnar fiskaðu teir 10,5 tons av havtasku, hendað varð seld fyrri 250.000 kr. Miðalprisurin var 23,60 kr. Sama tíðarskeið var meðalprisurin á havtasku í øllum landinum 18,09 kr.

Gudrun fekk nakað av toski sum hjáveiða. Men av tí at gørnini stóðu í triggir dagar, so var tann toskurin, sum hevði staðið longest, illa farin, so illa, at hann kundi ikki seljast. Í royndartíðini aftaná 1. september var toskur 11 prosent av heildarveiðuni.

Nakað av hemara var eisini í veiðuni, men ikki fekkst prisur fyrri hann í Føroyum. Av hjáveiðu kann eisini nevast vanligur taskukrabbi, skóta og onkur reyðspróka.

Lønandi vinna við fleiri gørnum

Royndarfiskiskapurin vísti, at úterðin og reiðskapurin riggaðu væl og útróðrabátar á stódd við Gudrun eru væl egnaðir. Tó er ivasamt um vetrarhálv-árið, tí tað verða útróðrabátarnir tarnaðir av veðri, so gørnini ikki kunnu verða drigin regluliga. Men er tað so, at havtaskað leitar á djúpri vatni um veturin, avmarkar tað í sær sjálvum møguleikarnar fyrri lønandi vinnu um veturin.

Bert 100 gørn vórðu nýtt til royndarfiskiskapin og sum nevnt, so tók tað ikki drúga tíð at seta og draga. Verður farið undir veruligan fiskiskap, so er møguleiki at hava munandi fleiri gørn og samstundis eru møguleikarnir fyrri lønandi vinnu munandi betri.

Eitt gott afturat. Ongin reiðskapur varð mistur í samband við royndarfiskiskapin og slitið á gørnini var sera titið.

jústinus

Bókadeild Føroya Lærarafelags hevur givið út barnabókina:

Summarfrí og sildarok

eftir Kristín Steinsdóttir. Carl Jóhan Jensen týddi úr íslenskum. Brian Pilkington teknaði permu og myndir

Summarfrí og sildarok er løtt og stuttlig barnabók um Lilla úr Reykjavík, ið fer at vitja ommuna og abba á Eysturlandinum í summarfrítíðini. Ferðin í buss er drúgv, og tað regnar úr mjórkanum, so Lilla er ikki so væl fyrri í fyrstuni. Men ommann og abban eru fitt og blíð, og tað Lilla hevur funnið sær vinkonur at spæla við, ganga dagarnir alt ov skjótt. Hugflogið hava tær gott, so tær finna upp á líkt og ólíkt og berjast við dreingirnar.

So við eitt verður sildarok. Øll sleppa upp í part, Lilla og ommann arbeiða saman, og hon vinnur fitt av peningi. Eitt gott og øðrvísi summar kemur at enda, og Lilla lovar ommu og

abba, at hon verður skjót aftur.

Summarfrí og sildarok er 118 blaðsíður við linari permu. E. O. Prent hevur staðið fyrri umbrótingini, og P/F Einar Prent hevur prentað og heft bókina. Hon kostar kr. 112 í bókabúðunum.

